

= JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA bo imelo svoje zborovanje 13. junija 1936 ob 10. uri v Bodoncih. — Dnevni red: 1. Otvoritev. — 2. Čitanje zapisnika. — 3. Poročilo predsednika. — 4. Dopisi. — 5. Poročilo blagajničarke. — 6. Poročilo odsekov. — 7. Pedagoško predavanje (tov. Gabrijele). — 8. Eventualne volitve uprave in nadzorstva. — 9. Volitve delegatov za skupščino. — 10. Predlogi in slučajnosti. — Ker je to zborovanje zadnje v tem šol. letu, pričakujemo polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

Poročila

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU je zborovalo dne 2. maja 1936. Navzočih je bilo 83 članov, t. j. 62,8%.

Tov. predsednik Napokoj Josip je otvoril zborovanje, pozdravil imenoma nove članke društva in navzočega sreskega načelnika g. Kosija. Nato je podal situacijsko poročilo, iz katerega smo zaznali sluzi za delo naše organizacije ob sprejetju fin. zak. za l. 1936/37. Tajnik tov. Trobiš Stefan pa je prečital došle dopise.

Šolski svetnik g. Krošl Jože nam je v svojem predavanju o kmetstvu in gospodinjstvu nadaljevalnem šolstvu podal mnogo nasvetov in inicijativ. Predavatelj je izredno zadovoljil vse zborovalce. Iskrena mu hvala!

G. Starman iz Ljubljane je poročal o delu pomladkov R. K. v dravski banovini. Vse navzoče je presenetil velik padeč članstva. V debati so se razčistile razne nejasnosti glede naročitve »Glasnika«, članarine itd.

Blagajnik poziva člane, da pravočasno in v redu poravnajo članarino, ker so nekateri v precejšnjem zaostanku.

Prihodnje zborovanje bo meseca junija. Napokoj Josip, preds. Trobiš Stefan, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je zborovalo dne 4. aprila 1936. v Studencih pri Mariboru. Udeležba 70%.

Zborovanje je otvoril predsednik tov. Petrovič Simon s pozdravom na vse navzoče, posebej na došlega predavatelja tov. Starmana in želel dobrodošlico v naše društvo priselima članoma: Koprivovi iz Marije Brezje in Živku iz Pobrežja. Pred prehodom na dnevni red se je v daljšem in globoko občutenem govoru spominjal žal prerano umrlega tovariša in našega bivšega predsednika Antona Hrena. V njegov trajen spomin izplačamo iz blagajne še posebej 500 Din za »Hrenov kamen«.

Nato je podal obširno poročilo o predsedniškem zboru in situacijsko poročilo, kar je bilo sprejeto brez debate. Pri okrožnici o obveznem bolniškem zavarovanju je bil predlog za včlanjenje ponovno odklonjen. — Tov. Čikari prispevamo primeren znesek, ki se je zbral na zboru. — Izvoljen je bil stanovsko razsodišni odbor: Firm, Ledinek, sodnika; Skrbinkova, tajnica; Čiček, Blažič, Luknar, Zeilhofer in Altova, prisedniki.

Sledilo je predavanje tov. Starmana o pomenu in organizaciji »Rdečega križa« ter poslovanju »Pomladkov« na narodnih šolah. Tov. tajnik pa je na koncu zborovanja podal najvažnejše točke iz »Osnovnih načel personalne prosvetne politike JUU«.

Prihodnje zborovanje bo zopet v Studencih, ker je članstvo izrazilo željo, da hospitira pri tov. Vrancu.

Simon Petrovič, preds. Ivan Seško, tajnik.

+ SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA VZHODNI DEL je zborovalo 6. aprila v Ljubljani.

Predsednik Kosin Mirko je pozdravil navzoče in otvoril izredni občni zbor, ki ga je bilo treba sklicati zaradi izvolitve novega društvenega tajnika namesto premeščenega tov. Tomšiča. Na predlog tov. Flajsa Andreja je bil soglasno izvoljen za tajnika tov. Vouk Ivan. Na predlog tov. Primožiča Ivana pa je bil izvoljen v razsodišču tov. Kosin Mirko. S tem je bil dnevni red izrednega občnega zbora izčrpan, nakar je predsednik otvoril tretje redno zborovanje društva.

Tov. Završanova, podpredsednica JUU sekcije za dravsko banovino, je podala situacijsko poročilo, iz katerega posnemamo, da je sekcija posredovala in delala pri reševanju naslednjih vprašanj: kulik; vozne ugodnosti na železnici, predlogi k fin. zakonu 1936/37: a) prvotno besedilo čl. 51. zak. o nar. šolah naj se zopet uveljavi; b) čl. 84. zak. o nar. šolah istotako; c) čl. 113. zak. o nar. šolah istotako; d) pravica učiteljev ročnih del do uradniških skupin; e) discipl. postopek za učiteljsko; f) premeščanje učiteljske; g) prenos šolskih dajatev od občin na banovine; h) dodelitev učiteljev prosvetnim pisarnam; i) postavitev učiteljev za banov. šolske nadzornike; j) kontrakt, služba. Sekcija se pri vsem svojem delu drži deklaracije v smeri stanovske politike po načelih skupščinskih sklepov. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem.

Nato je predaval prof. Čopič o temi »mladinska psihologija«. V svojem predavanju je podčrtal pomanjkljivost tako imenovane anatomične psihologije, kakršna se je predavalna in se še predava na srednjih šolah in učiteljskih. Tudi duševno življenje je nedeljiva celota, zato obstajajo posamezne panoge dušeslovja samo v teoriji. Ta psihologija pa more končno velfati le za odrasle, otrok pa se začne zavedati svojega notranjega življenja šele ob 10 letu starosti. Zato je treba psihologijo otroka vzeti v celoti in po razvojnih stopnjah. Primarni doživljaji pri otroku so gibi in kričanje, t. j. življenje in stremenje. Stremenje je prvo, misli pridejo pozneje. Otrok obrača pozornost tja, kjer se mu kaže pot do večje ugodnosti. Pozornost je izraz psihofizičnih sil. Obseg in jakost pozornosti se menjata po psihofizičnih silah. Važno

je vedeti, kako se pri otroku razvijajo psihofizične sile od rojstva pa do 6. leta, ko pride v šolo, in nato v šolski dobi. Energija, ki se tvori iz materije, t. j. prihaja od zavžite hrane, se z delom izčrpa, zato so potrebni pri pouku odmori, potrebna pa je primerna razdelitev učnih ur po novih vidikih. Tako na pr. ne more telovadba služiti za počitek. Govoreč o mišljenju otrok, je predavatelj rekel, da hoče odrasel človek in torej tudi njegov učitelj vsiliti otroku svoj način mišljenja, kar je napačno. Zato so razočaranja pri pouku. Življenje je celota, zato je delitev učne snovi po učnih predmetih nenaravna. Otroška domišljija, ki je v nasprotju z mnenjem mnogih, jako revna, utegne služiti učitelju ali pa ga ovirati pri delu. Otrok si zna pomagati s siromašnim materialom. Pri tem ga posnemajmo in ne iščimo popolnosti v upodabljanju predmetov in dogodkov na tabli ali v zvezkih. Pri vsem šolskem delu bodi otrok izhodišče.

V debato je posegel sreski šolski referent tov. Drnovšek Fran, ki je obžaloval, da ni predavatelj zaradi odmerjenega časa mogel svojih ugotovitev podpreti s praktičnimi mišljaji. Otrok hoče delati. To njegovo hotenje je treba uvaževati. Pouk bodi aktiven. Vse pobude naj prihajajo od učenca, učitelj bodi zgolj regulator pouka. Zatorej je na mestu koncentracijski in kompleksni pouk. Poučevanje strogo po predmetih ni naravno. Pri zemljepisnem pouku ni pr. ni prav, če se omejimo na naštevane gor, rek itd., ampak vzeti je vso naravo in življenje. Otroci radi pozabijo, ker izvajamo pojme že po nekaterih primerih.

Po teh izvajanjih je tov. sreski referent v imenu pedagoškega odseka predlagal, naj predsedstvo naprosi tov. Vranca, da bi podal slično predavanje, kakor ga je imel na zborovanju društva za Ljubljano-mesto. Drugi predlog je bil, naj bi se nekateri učitelji javili za hospitacije na ljubljanskih poizkusnih šolah.

Tov. predsednik Kosin je rekel, da bo odbor upošteval prvi predlog, za hospitacije pa se je prijavilo 6 tov.

Nato je tov. Lulik poročal o gospodarskih ustanovah organizacije ter zlasti priporočil pristop k Učit. tiskarni.

Soglasno je bila nato sprejeta resolucija, ki jo je predlagal tov. Lulik, naj organizacija ukrene, kar je v njeni moči, da pavšalno blatenje učiteljskega v časopisih preneha. Zaradi pregreškov poedinih učiteljev ne gre jemati ugleda vsemu stanu.

Nato je predsednik Kosin dal prebrati predlog tov. Slokana: »Uvedba bolniškega zavarovanja za učitelje«. Za pristop je glasovalo samo 12 članov, zato je bil predlog odklonjen.

K slučajnostim je tov. blagajničarka ponudila članom znake JUU v nakup. Pozvala je tudi nove člane, da se javijo zaradi članarine in opisa.

S tem je bil dnevni red izčrpan in predsednik je zaključil zborovanje. Vouk Ivan, tajnik. M. Kosin, preds.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG je zborovalo dne 4. aprila 1936. v osnovni šoli v Krčevini. Od vpisanih 96 članov je bilo navzočih 70 t. j. 73%.

Po pozdravu se spomni tov. predsednik prerano umrlega tov. Hrena, šol. upravitelja iz Studencev, njegovih zaslug za učiteljski stan in organizacijo ter njega samega kot dobrega tovariša. Navzoči počaste njegov spomin z 1 minutnim molkom in 3 kratnim: Slava! Nato pozdravi novo pristopivše člane in članice.

Spomni se tudi 60letnice tov. Čvetka Ivana vlezaslužnega šol. upravitelja v Krčevini. Med dopisi se sklene: 1. za fond za nenačete in brezposelne učitelje prispeva vsak član od 1. IX. 1936. dalje še 50 par pri članarini.

2. Za Hrenov kamen prispeva naše društvo 100 Din, že poslanih 100 Din učiteljskemu domu v Mariboru naj uprava doma vpiše kot delež društva (tov. Andrejčič).

3. Bolniško zavarovanje odklanjamo.

4. Šol. upravitelji naj vplivajo na kraj. šol. odbore, da plačajo zaostalo naročnino za »Popotnika«. Tov. predsednik je podal situacijsko poročilo, v katerem omenja pooblastila iz finančnega zakona za leto 1936/37, ki se tičejo prosvete, zlasti pripravo novih discl. predpisov iz vzdrževanja šol po banovini. Sledila so predavanja. Tov. Spreitz je govoril o poznavanju otroške duše ter podčrtal različne tipe pisav z ozirom na človekov značaj.

Tov. Kodrič je govoril o osnovnih načelih personalne politike JUU na podlagi pravil, ki jih je izdalo JUU v Beogradu leta 1934. (ter podčrtal misel, da bodi prav vse članstvo deležno v enaki meri dobrot te politike).

Tov. Andrejčič je govoril o gospodarskem pomenu Učiteljske tiskarne za učiteljski stan ter podčrtal znano geslo: svoj k svojim! Tov. Starman iz Ljubljane, tajnik banov. PRK je govoril v nalogah RK ter omenil, da je letos padlo število pomladkarjev RK za 50% z ozirom na prejšnje leto, vzrok: znižanje uradniških prejemkov, obubožanje prebivalstva ter tekma pomladka Jadr. Straže. V debati so tovariši priporočali ustanovitev šol. odra PRK, šolske kuhinje ter šolske lekarne PRK, za kar daje odbor RK v Ljubljani tudi primerne podpore. Vse prireditve PRK so po izjavi delegata vedno in povsod takse proste.

Tov. predsednik se referentom toplo zahvaljuje posebej referentu PRK.

Mesto tov. Froma je izvoljen za predsednika odbora za sestavo čitankov. Spreitz, Tov. predsednik stavi predloge:

1. Anketa nacionalnih društev v Mariboru, pripravljajni sestanek 1. VI. t. l. v Mariboru.

2. Obsodimo početje tov. Milojeviča proti tov. Dimniku, ki mu izrekamo vse zaupanje in zahvalo.

3. Izvoliti je tročlanski odbor za revizijo sreske učiteljske knjižnice: izvoljeni tov. Šalda, Pur in Vauda.

4. Pred prihodnjim zborovanjem naj bo sestanek upraviteljev.

5. Učit. dom v Mariboru naj izda praktične učne pripomočke (za zgodovino, kmetijstvo itd.).

6. Nešteto predlogov je učiteljsko stavi- lo tekom zadnjih let v pogledu učiteljskega izvenšolskega dela, pričakujoč vedno in vedno, da bodo šol. oblasti končno izdale kak regulativ s potrebnimi smernicami, kar bi izključevalo vse neprijetne posledice za tako učit. udeleževanje. Pozdravljamo izjavo g. prosv. ministra, da postani učitelj pionir nar. prosvete in naj se ne tira v dnevno politiko. Vendar ponavljamo slični naš zadeveni predlog, sprejet ponovno pri zborovanju 19. jan. 1935., ki dokazuje našo nekolebljivost v naziranjih tega vprašanja (prečita ta predlog), ki obsega: 1. vrnitev učitelja šoli, 2. razbremenitev izvenšol. dela do primerne mere, 3. izbiro dela po interesu in sposobnosti, 4. kopracijo preštevanih društev in sistem v delu, 5. upoštevanje izvenšol. dela ne na prvem mestu, 6. zaščita oblasti za to delo, 7. ločitev šolske uprave od politične. — Ta predlog naj sekcija ponovno predloži oblasti in naj ga podpirajo tudi vse druge stanovske in kulturne organizacije v interesu boljšega razmaha narodno-kulturnega dela in v interesu opore učiteljskega ter vsem delavcem pri tem delu!

Ob sklepu se je od članstva poslovil razrešeni šol. upr., tov. Čvetko Franc, želeč nam: Mir od spoda in zgoraj!

Prihodnje zborovanje bo v Pesnici dne 6. junija t. l.

Mirko Vauda, preds. Kodrič Rudolf, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO SKOFJA LOKA je zborovalo dne 7. marca 1936 ob 8. uri v deški narodni šoli v Skofji Loki.

Zbor v risalnici deške narodne šole je otvoril in vodil tovariš predsednik Vojteh Debeljak, ki je uvodoma počastil spomin pokojnega šolskega upravitelja in učiteljskega vzornika tov. Antona Hrena in bivšega škofjeloškega šolskega upravitelja Friderika Kramarja, nakar je obširno poročal o predsedniškem zboru v Mariboru, poudarjajoč zlasti vse ono iz šolske prosvetne in organizatornega življenja, ki tangira najširši krog učiteljskega. V situacijskem poročilu je posegel za celih 10 let nazaj, v dobo, ko si je zasnovalo učiteljsko svojo nepolitično stanovsko organizacijo, opisal pa je v kronološkem redu vse dogodke do naših dni, ko preživlja učiteljsko zlasti glede na pisanje gotovega dela slovenskega tiska burne čase. Poudarjal je važnost stanovskih častnih sodišč, obrazložil je temelje deklaracije s XV. glavne skupščine in predložil stališče JUU v prosvetni personalni politiki. Vabil je na mednarodni pedagoški kongres v Beogradu in na sodelovanje pri sestavi novih učnih načrtov za osnovno in višjo narodno šolo.

O vseh društvenih upravnih zadevah je poročal tajnik tov. Franc Košca.

1. Učiteljski dom v Ljubljani je izstavil potrdilo o brezobremnem posojilu 1000 Din.

Na subvencije za okrajne učiteljske knjižnice, kakor tudi na ustanavljanje novih knjižnic za enkrat ni misliti.

3. Učiteljsko se vabi, da tako zvano narodno blago pošilja tovarišu referentu Zahradniku.

Za tem so se prečitali razni dopisi, med njimi oni Mladinske matice, ter se ugotovi, da bi se ta mladinska literatura v škofjeloškem okraju še bolj lahko razširila.

Po poročilu o izpremembah v članstvu je predaval nastavnik meščanske šole tov. Ivan Grum o pomladanskih delih na šolskem

vrstu. Prisotni so njegovim, vsebinsko zelo preudarnim in strokovno dovršenim izvajanjem sledili z največjo pozornostjo in nagradili ob zaključku tov. predavatelja z zaslužnim priznanjem.

O Učiteljski samopomoči je obširno poročal tov. podpredsednik Janko Kokalj in povabil neorganizirance k vstopu v to prekorrstno socialno ustanovo.

Po razgovoru o raznih manjših društveno notranjih zadevah je bilo zborovanje zaključeno.

Fr. Košca, tajnik. Vojteh Debeljak, preds.

Novosti na knjižnem trgu

—k Osnovne črte iz književne teorije. — Knjiga, ki jo je spisal dr. Ivan Pregelj, založila pa Jugoslovanska knjigarna, predstavlja zelo koristno delo in sicer ne samo za dijak, ampak za vsakega količkej izobraženega človeka sploh. Pisatelj nam razlaga vse vrste pesništvo: epično, lirčno in dramatično, dalje novelo in roman ter vse vrste drugo prozo. Obenem z bistvom poezije, igrokaza in romana ter njih najrazličnejšimi vrstami in označbo ter z njih tehnično zgradbo seznanja pisatelj bralca tudi s slovstveno zgodovino vseh narodov, t. j. z najznamenitejšimi proizvodi lepe besede v pesmi in prozi od najstarejših časov do moderne. Posebno praktično vrednost dajejo knjižici na koncu pridejana vprašanja — vseh je 160 — obenem z odgovori, ki povzemajo vso vsebino knjige v najkrajši in najjedratejši obliki. — Knjižica stane 24 Din.

—k Izšla je 4. štey. »Zivalce«, strokovnega lista za rejo malih živali, ki ga izdaja društvo »Zivalce« v Ljubljani in urejuje naš tovariš Leop. Paljk. Letna naročnina znaša za šole le 20 Din. — Vsebina 4. številke je sledeča: IX. razstava »Zivalce«. Vzreja pučanov. Notranjost golobnjaka. Rja pri kunčih kožuvarjih. Prehrana koz. Malo v pre-mišljevanje. Vprašanja in odgovori. Drobiz. Dobre knjige. Poglavlje o poštenosti. — List vsebuje mnogo strokovnega čtiva in zasluži vso pozornost od strani rejcev malih živali. Zlasti ga priporočamo kmet. nad. šolam in tudi v višji narodni šoli nam lahko dosti koristi.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.-

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

BLED, RESTAVRACIJA »POTOČNIK«

Kompletni penzijon; maj, junij, 35, 40 Din. Izletniške skupine, šolske ekskurzije, celodnevna prehrana, prenočišče, 22, 26 Din. Informacije daje in priporoča se Uprava.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Av gust Agnola

LJUBLJANA
TIRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamnine, zreal in šip. Kompletno opremo za restavracije, hotela, gostilne, kavarno in bare ter za splošno gospodinjstvo. Luskasti predmeti.

CENE NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozilov, prevoznih tritikljev, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

KNJIGARNA
»UCITELJSKE TISKARNE«
registrirane zadruga z omejl. zavezo
Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo-amonjak-papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjižarna sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!